

УДК 371.113+37.072

Назаренко В. С.,

Назаренко Л. М.

ORCID ID <http://orcid.org/0000-0002-4666-8183>

ORCID ID <http://orcid.org/0000-0003-1008-4482>

ІНФОРМАЦІЙНА ВІДКРИТІСТЬ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЯК ОЗНАКА ТРАСПАРЕНТНОСТІ УПРАВЛІННЯ

А Обґрунтовано сутність поняття «інформаційна відкритість» як атрибуту транспарентності управління закладом освіти, що, з одного боку, віддзеркалює повноту, доступність, достовірність, своєчасність, актуальність інформаційних ресурсів, а з іншого – забезпечує учасникам освітнього процесу та громадськості вільний доступ до інформації, необхідної для вироблення й ухвалення ефективних (законних і справедливих) управлінських рішень, а також право здійснювати контроль за їхнім виконанням.

Авторами визначено, що забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти – це сукупність цілеспрямованих управлінських заходів, необхідних для управління інформацією про стан освітнього процесу, можливі ризики зовнішнього середовища, засоби і форми взаємодії з іншими суб'єктами ринку освітніх послуг. Саме на підставі такої інформації й ухвалюються ефективні управлінські рішення.

Здійснено аналіз нормативно-правової бази щодо порядку здійснення доступу учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів і забезпечення інформаційної відкритості закладів освіти. Схарактеризовано рівні забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти: пасивний рівень передбачає інформування (формування інформаційних ресурсів та забезпечення до них відкритого доступу); активний – опрацювання інформації (консультування, діалог, вироблення спільних рішень).

Визначено критерії (мотиваційно-спонукальний; інформаційно-діяльнісний; аналітико-рефлексивний) та рівні (активний, частковий, пасивний) ефективності забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти, встановлені їхні відповідні показники. За результатами дослідження запропоновано методику визначення ефективності забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти; викладено результати аналізу внутрішньої структури та контенту веб-сайтів закладів загальної середньої освіти Херсонської області. Сформульовано висновки та визначені перспективи подальших наукових досліджень.

Ключові слова: інформаційна відкритість; критерії та рівні забезпечення інформаційної відкритості; транспарентність

Актуальність проблеми. Перетворення, характерні для сучасного розвитку вітчизняної освітньої галузі, свідчать про інноваційні процеси, що торкаються різних сфер управлінської діяльності, зокрема інформаційної.

В Україні сформульована відповідна законодавча і нормативно-правова база, що утверджує конституційні права громадян на інформацію й актуалізує проблему інформаційної відкритості закладу освіти шляхом надання йому вільного доступу до інформації. Зокрема, відповідно до ст. 30 Закону України «Про освіту» заклади освіти формують відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність, оприлюднюють її на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності – на веб-сайтах своїх засновників) [15]. Проте, більшість суб'єктів управління цим і обмежують свої дії, штучно звужуючи сутність поняття «інформаційна відкритість» до переліку документів, новин, статистичних даних, що періодично оновлюються (у кращому випадку), а тому не відіграють основної ролі – спонукати учасників освітнього процесу до глибокого об'єктивного аналізу стану освітньої діяльності та реалізації права брати участь у виробленні та ухваленні управлінських рішень, здійснювати контроль за їхнім виконанням.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Проблеми інформаційної насиченості управлінських процесів при-

свячені праці Н. Білик [1], Л. Ващенко [2], Л. Даниленко [3], Г. Єльнікової [4], Л. Калініної [5], Т. Лукіної [9], С. Одайник [12], Г. Проценко [16], З. Рябової [17], О. Співаковського [18].

Ними сформульовано понятійно-термінологічний апарат інформаційного менеджменту як основи інформаційного складника управлінської діяльності й охарактеризовано різні види інформаційних потоків, ресурсів, джерел, засобів, на яких базується реалізація управлінських функцій і циклів управління.

Однак проблемі інформаційної відкритості закладу освіти в умовах реалізації Концепції нової української школи увага науковців приділена недостатньо. В основному це питання розглядається в наукових працях з основ державного управління (О. Козловська [6], А. Ліпінська [8], О. Матвієнко [10]).

Аналіз попередніх публікацій за проблематикою та **визначення невирішених раніше частин загальної проблеми** транспарентності управління закладом освіти свідчить про відсутність ґрунтовних наукових розробок, присвячених сутності, структурі поняття «інформаційна відкритість» і характеристиці критеріїв і рівнів ефективності її забезпечення в управлінській практиці.

Мета статті полягає в обґрунтуванні сутності поняття «інформаційна відкритість» закладу освіти. За результатами

дослідження запропоновано методику визначення ефективності забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти, чинників ефективності її забезпечення в управлінні освітнім середовищем.

Викладення основного матеріалу. Оскільки одним зі складників формули нової української школи розглядаються децентралізація та ефективність управління, інформація про потреби учня в освітньому процесі, певною мірою, складає основу управлінських рішень, спрямованих на формування освітнього середовища, здатного не лише забезпечити задоволення цих самих потреб, але й передбачити сталість продуктивних змін, що відбуватимуться внаслідок цього. Звідси, інформація, яка накопичується в управлінському арсеналі, має бути справедливою (закон справедливості сталого розвитку суспільства [19]) як у відношенні до здобувачів освіти, так і соціального оточення, що й детермінує транспарентність управління закладом освіти.

Поняття «транспарентність» (від англ. *transparency* [20]) тлумачиться як достовірність, чіткість і можливість легкої перевірки відомостей про будь-що, відсутність секретності. Подекуди дослідники його вживають як синонім термінів «відкритість» (*openness*), «гласність» (*disclosure*), «прозорість» (*clarity, clearness*), «публічність» (*publicity*), «підзвітність» (*accountability*), хоча кожен із них має певну специфіку. У сукупності означені терміни глибоко характеризують сутність транспарентності та є її постійними ознаками [23]. Зокрема, у «Кодексі рекомендованої практики громадської участі у процесі прийняття рішень» Ради Європи принцип відкритості передбачає, що адміністрація відкрита для зовнішнього нагляду, а прозорість означає, що при цьому нагляді видно все наскрізь [21]. Відповідно до цього, відкритість і прозорість управління забезпечують фундамент «хорошого адміністрування» [6, с. 31], що характеризується двома причинами:

- дає змогу будь-якій особі, по відношенню до якої здійснюється адміністративна дія, розуміти її підстави;
- виявляє готовність до інституційного нагляду над адмініструванням [7, с. 32].

Завдяки цим двом причинам, на думку європейських експертів [23], транспарентність сприяє законності управління в будь-якій суспільно-економічній сфері.

З урахуванням викладеного вище інформаційну відкритість розглядаємо як атрибут транспарентності управління закладом освіти, що, з одного боку, віддзеркалює повноту, доступність, достовірність, своєчасність, актуальність інформаційних ресурсів, а з іншого – забезпечує учасникам освітнього процесу та громадськості вільний доступ до інформації, необхідної для вироблення й ухвалення ефективних (законних і справедливих) управлінських рішень, а також право здійснювати контроль за їхнім виконанням.

У межах авторського трактування під повнотою розуміється достатність інформації, необхідної для вироблення й ухвалення ефективних управлінських рішень; доступністю – легкість, із якою суб'єкти управління, учасники освітнього процесу та громадськість можуть розібратися в наданій інформації; достовірністю – правдивість інформації про стан

освітньої діяльності, потенційні можливості, ризики і загрози; своєчасністю – часовий проміжок, згідно з яким інформаційні ресурси оновлюються й поширюються; актуальністю – ступінь зацікавленості всіх користувачів в отриманні інформації.

Таким чином, інформаційна відкритість – це ще й механізм, завдячуючи якому учасники освітнього процесу та громадськість мають можливість знати, що відбувається в закладі освіти, впливати на стан освітньої діяльності та притягати до відповідальності суб'єктів управління за їхні рішення.

У свою чергу, забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти – це сукупність цілеспрямованих управлінських заходів, необхідних для управління інформацією про стан освітнього процесу, можливі ризики зовнішнього середовища, засоби і форми взаємодії з іншими суб'єктами ринку освітніх послуг. Саме на підставі такої інформації й ухвалюються ефективні управлінські рішення.

Одним із таких заходів є здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, порядок чого визначено законами України «Про доступ до публічної інформації» [13] та «Про освіту» [15]. Зокрема, у статті 30 «Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти» Закону України «Про освіту», визначено, що заклади освіти формують відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність та оприлюднюють таку інформацію. У зв'язку з цим заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності – на веб-сайтах своїх засновників) відкритий доступ до такої інформації та документів:

- Статут закладу освіти;
- ліцензії на провадження освітньої діяльності;
- сертифікати про акредитацію освітніх програм, сертифікат про інституційну акредитацію закладу вищої освіти;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником (для закладів дошкільної та загальної середньої освіти);
- ліцензійний обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- мова (мови) освітнього процесу;
- наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення);
- матеріально-технічне забезпечення закладу освіти (згідно з ліцензійними умовами);
- напрями наукової та/або мистецької діяльності (для закладів вищої освіти);
- наявність гуртожитків і вільних місць у них, розмір оплати за проживання;

- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу освіти;
- правила прийому до закладу освіти;
- умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами;
- розмір плати за навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації здобувачів освіти;
- перелік додаткових освітніх та інших послуг, їх ціну і порядок надання та оплати;
- іншу інформацію, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства [4].

Окрім того, якщо заклади освіти отримують публічні кошти, їх засновники зобов'язані оприлюднювати на своїх веб-сайтах кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством [15]. Зважаючи на надзвичайну важливість питання дотримання вимог законодавства у сфері доступу громадськості до публічної інформації та на необхідність досягти високого рівня прозорості в управлінні закладами освіти, в листі Міністерства освіти і науки України №1/9-650 від 30.11.2017 р. «Щодо персональної відповідальності керівників закладів загальної середньої та дошкільної освіти» наголошується, що відповідно до статті 26 Закону України «Про освіту» керівники закладів освіти несуть відповідальність за їх діяльність; вся повнота дисциплінарної та адміністративної відповідальності за невиконання вимог статті 30 Закону України «Про освіту» покладається саме на них [11].

Порядок здійснення відкритого доступу до інформаційних ресурсів закладу освіти обґрунтовується також і в Наказі Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 р. № 367 «Про затвердження порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних і комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти», яким висувається вимога щодо обов'язкового оприлюднення в закладі освіти та на його веб-сайті (а у разі його відсутності – на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти) інформації про закріплену за закладом територію обслуговування, спроможність закладу освіти, кількість учнів у кожному класі та, відповідно, наявність вільних місць у кожному з них [14].

Отже, аналіз нормативно-правової бази, викладений вище, свідчить про те, що на законодавчому рівні обумовлено порядок здійснення доступу учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів і передбачено відповідальність керівників за ефективність забезпечення інформаційної відкритості закладів освіти.

Забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти відбувається на двох рівнях: пасивному й активному. Пасивний рівень передбачає інформування (формування інформаційних ресурсів та забезпечення до них відкритого доступу); активний – опрацювання інформації (консультування, діалог, вироблення спільних рішень).

На підставі викладеного вище нами визначено такі критерії забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти: мотиваційно-спонукальний; інформаційно-діяльнісний; аналітико-рефлексивний.

Мотиваційно-спонукальний критерій забезпечує підвищення інтересу суб'єктів управління й учасників освітнього процесу до встановлення інформаційно-комунікаційних зв'язків із іншими суб'єктами ринку освітніх послуг і представниками громадськості, засобів масової інформації, що спонукає їх до активних дій щодо інформування громади про успіхи та проблеми в організації освітнього процесу з метою отримання громадського визнання, схвалення, підтримки.

Інформаційно-діяльнісний критерій свідчить про наявність у закладі освіти структури внутрішніх і зовнішніх інформаційних потоків, формування інформаційних ресурсів, а також активне використання учасниками освітнього процесу інформаційно-комунікаційних засобів оброблення інформації.

Аналітико-рефлексивний критерій забезпечує зворотний інформаційний зв'язок і здійснення комплексного аналізу отриманих від респондентів інформаційних потоків для корегування стану освітнього процесу.

Охарактеризуємо рівні ефективності забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти та визначимо відповідні показники.

Високий (активний) рівень характеризується наявністю системи в забезпеченні інформаційної відкритості закладу освіти, про що свідчать такі показники:

- суб'єкти управління виявляють інтерес до ефективного здійснення інформаційно-комунікаційної функції управління з метою позиціонування закладу освіти на ринку освітніх послуг;

- інформаційні потоки як внутрішні, так і зовнішні – структуровані, взаємопов'язані й адаптовані до мети і завдань розвитку закладу загальної середньої освіти, та подаються у відкритих формах;

- мережа інформаційних ресурсів відповідає запитам споживачів інформаційних освітніх послуг або навіть випереджує їх запиту з метою мотивації учасників освітнього процесу до самовдосконалення;

- суб'єкти управління постійно власне користуються інформаційно-комунікаційними технологіями в управлінській діяльності; за їх допомогою здійснюють різноманітні процеси з інформацією: від створення й накопичення – до факторно-критеріального аналізу й оцінки.

Для середнього (часткового) рівня характерне становлення системи забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти, коли наявні окремі структурні елементи системи, проте вони безчинні, інертні через відсутність інтересу суб'єктів управління до ефективного здійснення інформаційно-комунікаційної функції управління та досконалого володіння ними інформаційно-комунікаційними технологіями.

Низький (пасивний) рівень характеризується тим, що, якщо не структуровано інформаційні потоки (існують

хаотично, незбалансовані в обсязі та термінах «входу-виходу», аналізу й узагальненні, закриті для користувачів), а мережа інформаційних ресурсів є обмеженою як у технологічному контексті, так і в змістовому насиченні, тому неможливо забезпечити інформаційну відкритість закладу освіти навіть за умови інтересу суб'єктів управління до ефективного здійснення інформаційно-комунікаційної функції управління та досконалого володіння ними інформаційно-комунікаційними технологіями.

Отже, базовими чинниками ефективного забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти є: здійснення суб'єктами управління інформаційно-комунікаційної функції, досконале володіння ними інформаційно-комунікаційними технологіями, а також наявність відкритого доступу до інформаційних ресурсів.

Результати досліджень. Аналіз внутрішньої структури та контенту веб-сайтів 127 закладів загальної середньої освіти Херсонської області дає змогу констатувати, що керівниками забезпечується виконання вимог ст. 30 Закону України «Про освіту» щодо оприлюднення публічної інформації. Разом із тим, розділ «Новини» переважно містить інформаційні повідомлення про досягнення учнів (78,9 %), натомість роз'ясненню нормативно-правової бази у сфері освіти присвячено лише 3,6 % інформаційних матеріалів, роботі з педагогами – 5,7 %, управлінській діяльності – 9,2 %; взаємодії з іншими суб'єктами ринку освітніх послуг – 2,6 %. Розділ «Нормативно-правові документи» відображає потужну законодавчу базу у сфері освіти державного рівня, але не містить нормативно-правових матеріалів регіонального та місцевого рівнів (програми, звіти, розпорядження, накази, проекти). Панелі «Відповіді-запитання», «Чат», «Гостьова сторінка» загалом не активні.

Отже, веб-сайти або розв'язують проблеми, локалізовані лише рамками освітньої діяльності, або слугують візитівкою закладу освіти. Проте, оскільки сайт є структурним елементом системи освіти, відкритої для контактів з оточуючим світом [22, с. 117], він розглядається як інструмент управління внутрішніми і зовнішніми комунікаціями, що підсилює його роль у забезпеченні інформаційної відкритості закладу освіти.

Висновки. Забезпечення транспарентності як прогресивної ознаки освітнього менеджменту можливе за умови інформаційної відкритості закладу освіти. Разом із тим інформаційна відкритість передбачає готовність менеджерів до здійснення прозорих управлінських дій, що підносить її до рівня атрибуту відкритого – публічного управління. Використання розробленої методики визначення ефективності забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти сприяє об'єктивному аналізу рівня транспарентності управління закладом освіти загалом.

Перспективи подальших розвідок. Результати дослідження підтверджують актуальність означеної проблематики та свідчать про необхідність розроблення науково-методичних рекомендацій щодо ефективного забезпечення інформаційної відкритості закладу освіти на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Список використаних джерел

- Білик Н. І. Управління адаптивно-педагогічним проектуванням регіональних освітніх систем підвищення кваліфікації педагогічних працівників [Текст]: монографія. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. 461 с.
- Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону [Текст]: монографія. Київ: ВПЦ «Тираж», 2005. 380 с.
- Даниленко Л. І. Підготовка керівника школи до управління загальноосвітнім навчальним закладом як відкритою соціально-педагогічною системою. *Підготовка керівника середнього закладу освіти*: наук.-метод. пос. Київ: Міленіум, 2004. С. 103–113.
- Єльнікова Г. В. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи: колект. монографія / Г. В. Єльнікова, Т. А. Борова, О. М. Касьянова [та ін.] / за заг. та наук. ред. Г. В. Єльнікової. Київ, 2009. 480 с.
- Калініна Л. М. Теоретико-методичні засади інформаційного забезпечення організаційного механізму управління загальноосвітнім навчальним закладом [Текст]: монографія. Київ: Педагогічна думка, 2012. 371 с.
- Козловська О. С. Інформаційні технології в організації інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nvamu_upravl/2011_2/31.pdf. Назва з екрана.
- Клейнер Я. С. Принятие управленческих решений: уточнение понятий [Текст] // Сб. науч. тр. «Социальный менеджмент и управление информационными ресурсами»: серия «Государственное управление», т. III. Вып. 17. Донецк: ДонГАУ, 2002. С. 353–358.
- Ліпінська А. В. Інформаційно-комунікаційні технології в організації інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, 2015. № 10. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/op=1&z=908>. Назва з екрана.
- Лукіна Т. О. Моніторинг якості освіти як інформаційна основа управління освітою в Україні. *Педагогічна і психологічна науки в Україні*: в 5 т. – Т. 2. Дидактика, методика, інформаційні технології. Київ: Педагогічна думка, 2007. С. 134–144.
- Матвієнко О. В. Інформаційне забезпечення державного управління [Текст]: навч. посіб. Київ: Центр навч. літ-ри, 2010. 152 с.
- МОН надає роз'яснення і рекомендації стосовно механізму реалізації окремих положень Закону «Про освіту». URL: <https://buhgalter.com.ua/news/other/mon-nadaye-rozysasnennya-i-rekomendatsiyi-stosovno-mehanizmu/>. Назва з екрана.
- Одайник С. Ф. Управління якістю загальної середньої освіти в регіоні: теоретико-методологічний аспект [Текст]: монографія. Херсон: Айлант, 2015. 264 с.
- Про доступ до публічної інформації. Закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>. Назва з екрана.
- Про затвердження порядку зарахування, відрядження та переведення учнів до державних і комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти. Наказ МОН України, № 367, 16 квітня 2018 року. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/05/05/>. Назва з екрана.
- Про освіту. Закон України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=3491-%E4&skl=9. Назва з екрана.
- Проценко Г. О. Проектування інформаційного простору загальноосвітнього навчального закладу: дис. ... к. пед. н.: 13.00.10 – інформаційно-комунікаційні технології в освіті. Київ: КМУ ім. Бориса Грінченка, 2012. 268 с.
- Рябова З. В. Наукові основи маркетингового управління в освіті [Текст]: монографія. Київ: Педагогічна думка, 2013. 268 с.
- Співаковський О. В., Щедролюсьєв Д. Є., Федорова Я. Б., Н. М. Чаловська та ін. Управління ІТ вищих навчальних закладів: як інформаційні технології допомагають зробити управління ефективним: метод. посіб. Херсон: Айлант, 2006. 356 с.
- Сталый розвиток суспільства: навч. посіб. / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Середа, Т. Тимочко. 2 вид. Київ: 2011. 392 с.
- Сучасний словник іншомовних слів. Близько 20 тисяч слів і словосполучень / Укл.: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. Київ: Довіра, 2006. 789 с.
- Участь громадськості у процесі прийняття рішень на місцевому рівні [Текст]: посіб. Київ: Ленвіт, 2012. 64 с.
- Эльма Ю., Смирнова З. Создание школьного сайта как управленческая проблема. *Народное образование*. 2009. № 2. С. 116–121.
- U.S. department of state fy 2014 fiscal transparency report pursuant to section 7031(b) (3) of the department of state, foreign operations and related programs appropriations act, 2014 (div. k, p. l. 113–76). URL: <http://www.state.gov/e/eb/ifa/oma/235938.htm>. Назва з екрана.

Дата надходження до редакції авторського оригіналу: 29.10.2018

Назаренко В. С., Назаренко Л. Н. Информационная открытость учебного заведения как признак прозрачности управления.

А Раскрывается сущность понятия «информационная открытость» как атрибута прозрачности управления учебным заведением, что, с одной стороны, отражает полноту, доступность, достоверность, своевременность, актуальность информационных ресурсов, а с другой – обеспечивает участникам образовательного процесса и общественности свободный доступ к информации, необходимой для выработки и принятия эффективных (законных и справедливых) управленческих решений, а также право осуществлять контроль за их выполнением.

Определено, что обеспечение информационной открытости учебного заведения – это совокупность целеустремлённых управленческих мероприятий, необходимых для управления информацией о состоянии образовательного процесса, возможных рисках внешней среды, средствах и формах взаимодействия с другими субъектами рынка образовательных услуг. Именно на основании такой информации и принимаются эффективные управленческие решения.

Осуществлён анализ нормативно-правовой базы относительно порядка осуществления доступа участников образовательного процесса к информационным ресурсам и обеспечению информационной открытости учебного заведения. Дана характеристика уровням обеспечения информационной открытости учебного заведения: пассивный уровень предусматривает информирование (формирование информационных ресурсов и обеспечение к ним открытого доступа); активный – проработку информации (консультирование, диалог, выработка общих решений).

Определены критерии (мотивационно-побудительный; информационно-деятельный; аналитико-рефлексивный) и уровни (активный, частичный, пассивный) эффективности обеспечения информационной открытости учебного заведения, установлены их соответствующие показатели. По результатам исследования предложена методика определения эффективности обеспечения информационной открытости учебного заведения; изложены результаты анализа внутренней структуры и контента веб-сайтов заведений общего среднего образования Херсонской области. Сформулированы выводы, намечены перспективы дальнейших исследований.

Ключевые слова: информационная открытость; критерии и уровни обеспечения информационной открытости; прозрачность

Nazarenko Vadym, Nazarenko Lyudmyla. The Information Openness of Education Establishment as Sign of Transparency Management.

S Author of the paper tells about the essence of concept «informative openness» as attribute of transparency of educational establishment management, that is from the one side reflects the plenitude, availability, authenticity, timeliness, actuality of informative resources, and from the other – provides participants of educational process and public with free access to information that is necessary for making and acceptance of effective (legal and just) administrative decisions, and also right to carry out the monitoring of their implementation.

It is defined, that providing the informative openness of educational establishment is a set of administrative events, important for information management about education process, possible risks of external environment, methods and forms of co-operating with other subjects of the educational services market. Effective administrative decisions are accepted on the basis of such information.

Analysis of normative-legal base is carried out in relation to the order of access of educational process participants to the information resources and providing the information openness of education establishments. It is characterized even the providing of information openness of education establishment: a passive level means informing (forming of informative resources and providing open access to them); active level means work with information (advising, dialogue, general decisions making).

Author defines criteria (motivation-incentive; information-activity; analytic-reflexive) and levels (active, partial, passive) of efficiency in providing information openness of education establishment, sets their indexes; proposes methodology of determination of efficiency of education establishment' information openness; results of analysis of structure and content of web-sites of general secondary education establishments of Kherson region are given. Some perspectives of further researches are defined.

Key words: innovation development; information openness; criteria and levels of information openness; transparency